

var01 SCHAARSTE en WELVAART

Mensen hebben onbegrensde behoeften en beperkte middelen om deze behoeften te bevredigen. Er zijn nooit voldoende middelen om in alle behoeften te voorzien, we moeten voortdurend keuzes maken. We moeten kiezen welke goederen we zullen aanschaffen met het beschikbare **budget**.

In economische zin is er dus sprake van **schaarste**. Middelen die je aanwendt om een bepaalde behoefte te bevredigen, kan je niet meer gebruiken om in andere behoeften te voorzien. Als je kiest voor iets, offer je dus iets anders op. Elke keuze die je maakt, gaat gepaard met **opofferingskosten**.

- Als je kiest voor meer A, heb je minder over voor B en offer je de waarde die je hecht aan B op.
- Als je kiest voor meer B, heb je minder over voor A en offer je de waarde die je hecht aan A op.

Bij een goede keuze zijn de opofferingskosten (de opbrengsten van het alternatief waar je niet voor kiest) altijd lager dan de opbrengsten van het alternatief waar je wel voor kiest. Hoe de keuze tussen A en B uiteindelijk uitvalt, heeft vooral te maken met persoonlijke voorkeuren.

Welvaart is de mate van behoeftebevrediging voor zover deze afhankelijk is van het omgaan met schaarse middelen. Er is welvaart **in enge zin** (materieel) en welvaart **in ruime zin** (materieel en niet-materieel).

Brede welvaart (welvaart in ruime zin) omvat alles wat mensen van waarde vinden, zoals consumptie van goederen en diensten, veiligheid, gezondheid, onderwijs, vrije tijd, milieu en leefomgeving, collectieve goederen, infrastructuur, (on)veiligheid, (on)gelijkheid en politieke uitingsvrijheid.

Daarbij gaat het niet alleen om de effecten van het menselijk handelen in het 'hier en nu' maar ook om de effecten 'elders' (buitenland) en 'later' (toekomstige generaties). Essentieel is dat keuzes gemaakt moeten worden over de inzet van schaarse middelen: een keuze voor het één gaat ten koste van iets anders.

Maatschappelijke welvaart is de optelsom van welvaart van alle huishoudens.

Brede maatschappelijke welvaart objectief meten is niet mogelijk omdat de selectie, weging en meting van de factoren die bepalend zijn voor deze vorm van welvaart subjectief zijn.

Welzijn is de mate van (totale) behoeftebevrediging, waarbij het gaat om de inzet van schaarse en niet-schaarse middelen, Voorbeelden van welzijn kunnen liefde en aspecten van gezondheid ('sterk gestel') zijn.